

Опис кредитного модуля (дисципліни)

Назва модуля (дисципліни): «Фінансовий облік 1»

Код модуля (дисципліни): 071_1.2.13

Тип модуля (дисципліни): обов'язкова

Форми та методи навчання: лекції, практичні заняття, самостійна робота

Семестри: 5-й семестр

Обсяг модуля (дисципліни): кількість годин - 360; кількість кредитів ECTS – 12.

5-й семестр: лекції – 56 год., лабораторні заняття - 0 год., практичні – 28 год., самостійна робота студентів – 276 год.; кількість кредитів ECTS – 12, вид контролю – іспит

Лектори: к.е.н., доцент Манухіна Марта Юріївна
(науковий ступінь, наукове звання, П.І.Б.)

Мова навчання: українська

Спосіб навчання: аудиторне та заочне (дистанційне) навчання

Методи і критерії оцінювання

Поточний контроль: Експрес-контрольні роботи, тестування, опитування на практичних заняттях

Оцінювання проводиться протягом семестру за рейтинговою системою.

Необхідні обов'язкові попередні та супутні модулі (дисципліни) (пререквізити і кореквізити):

Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

- ефективні методики фінансового обліку активів підприємств та організацій;
- методику виявлення, вимірювання, реєстрації, систематизації та нагромадження інформації про господарську діяльність підприємства;
- порядок забезпечення зовнішніх та внутрішніх користувачів достовірною та своєчасною інформацією про дії та події, що відбулися на підприємстві, наявність і стан активів;
- практику застосування професійного судження при оцінці активів, а також ефективності діяльності підприємства;
- методику формування інформаційної бази для складання фінансової звітності підприємства;
- формування та аналіз показників фінансової звітності суб'єктів господарювання.

вміти:

- використовувати нормативну базу для вирішення практичних питань;
- визначати первісну вартість і вартість на дату балансу необоротних і оборотних активів підприємства;
- відображати переоцінку активів у формах звітності;
- розраховувати собівартість виробничої і реалізованої продукції.

Зміст дисципліни:

Змістовий модуль 1.Теоретичні та організаційні основи фінансового обліку. Облік грошових коштів і фінансових інвестицій. Облік розрахунків з дебіторами.

1.1. Основи побудови фінансового обліку.

Мета та сутність фінансового обліку. Роль і місце фінансового обліку у сучасній обліковій системі. Фінансовий облік як постачальник інформації зовнішнім користувачам. Регулювання організації і методів фінансового обліку на підприємстві. Нормативне регламентування фінансового обліку. Концептуальна основа складання та подання фінансових звітів. Обліковий цикл. Елементи фінансової звітності. Поняття про облікову політику підприємства, її зміст, порядок розробки і затвердження. Формування облікової політики підприємства. Вимірювання і оцінка у фінансовому обліку. Сутність концепції вартості грошей у часі. Поняття про прості і складні проценти. Майбутня та теперішня вартість простої величини та ануїтету, використання їх для оцінки активів і зобов'язань.

1.2. Облік грошових коштів та їх еквівалентів.

Економічна суть грошових коштів. Зміст грошових коштів та їх еквівалентів. Форми розрахунків. Державне регулювання готівкового та безготівкового обігу. Облік касових операцій. Документальне оформлення касових операцій. Ліміт залишку готівки в касі. Облік коштів на поточних рахунках банку.

Основні форми безготівкових розрахунків. Порядок відкриття та використання рахунків в банках. Особливості обліку операцій в іноземній валюті. Курсові різниці та відображення їх в обліку. Оцінка і відображення в обліку монетарних статей балансу. Оцінка і відображення в обліку немонетарних статей. Розрахунки в іноземній валюті. Облік грошових коштів на інших рахунках у банках. Відображення інформації про рух грошових коштів в облікових регістрах.

1.3. Облік дебіторської заборгованості.

Визначення та види дебіторської заборгованості. Оцінка дебіторської заборгованості. Облік довгострокової дебіторської заборгованості (за майно, яке передано у фінансову оренду, довгострокових векселів одержаних, іншої довгострокової дебіторської заборгованості).

Облік поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги.

Облік сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості. Порядок списання безнадійної заборгованості. Застосування принципу обачності шляхом нарахування резерву сумнівних боргів.

Облік короткострокових векселів одержаних. Облік розрахунків з покупцями (замовниками). Облік іншої дебіторської заборгованості. Розрахунки з підзвітними особами. Розрахунки за претензіями.

Відображення дебіторської заборгованості в облікових регістрах та у примітках до фінансової звітності.

Облік витрат майбутніх періодів.

1.4. Облік короткострокових фінансових інвестицій.

Поняття фінансових інструментів та їх класифікація. Визначення та види фінансових інвестицій. Оцінка фінансових інвестицій.

Облік цінних паперів. Особливості обліку різних видів цінних паперів: облік акцій облігацій.

Облік поточних фінансових інвестицій. Придбання короткострокових фінансових інвестицій. Реалізація (продаж) поточних фінансових інвестицій. Документування господарських операцій з обліку поточних фінансових інвестицій. Аналітичний і синтетичний облік короткострокових фінансових інвестицій.

Розкриття інформації про короткострокові фінансові інвестиції у фінансовій звітності.

1.5. Облік довгострокових фінансових інвестицій.

Первісна оцінка довгострокових фінансових інвестицій. Собівартість фінансових інвестицій в залежності від способу придбання. Аналітичний облік довгострокових фінансових інвестицій.

Облік фінансових інвестицій, що надають право власності. Облік фінансових інвестицій до погашення.

Оцінка фінансових інвестицій на дату балансу за методом участі в капіталі, за амортизованою собівартістю, за справедливою вартістю та за собівартістю з урахуванням зменшення корисності.

Фінансові інвестиції у спільну діяльність із створенням юридичної особи. Фінансові інвестиції у спільну діяльність без створення юридичної особи.

Розкриття інформації про довгострокові фінансові інвестиції у фінансовій звітності.

Змістовий модуль 2. Облік необоротних активів і запасів

2.1. Облік основних засобів і інших необоротних матеріальних активів.

Визнання, оцінка та класифікація необоротних активів. Документальне оформлення і аналітичний облік основних засобів. Облік надходження основних засобів. Облік амортизації основних засобів. Методи нарахування зносу, обґрунтування їх вибору, вплив на фінансовий результат. Облік витрат на поліпшення, ремонт і утримання основних засобів. Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів.

Порядок відображення вибуття основних засобів. Облік продажу основних засобів (П(С)БО 27).

Особливості обліку інвестиційної нерухомості. Облік інших необоротних матеріальних активів. Поняття інших необоротних активів. Документування господарських операцій з обліку інших необоротних матеріальних активів. Методи нарахування амортизації інших необоротних матеріальних активів.

Розкриття інформації про основні засоби та інші необоротні матеріальні активи в примітках до фінансової звітності.

2.2. Облік нематеріальних активів.

Економічна сутність та класифікація нематеріальних активів. Оцінка та переоцінка нематеріальних активів.

Синтетичний та аналітичний облік надходження і вибуття нематеріальних активів.

Поняття про амортизацію нематеріальних активів. Методи нарахування. Способи визначення строків корисного використання нематеріальних активів.

Відображення нематеріальних активів в облікових регістрах та примітках до фінансової звітності.

2.3. Облік виробничих запасів.

Визначення, визнання, класифікація запасів. Документальне оформлення надходження, руху, та вибуття запасів. Облік надходження запасів. Оцінка запасів при їх надходженні на підприємство. Первинний облік запасів. Облік на складі, у бухгалтерії. Взаємозв'язок складського і бухгалтерського обліку запасів. Синтетичний облік операцій, пов'язаних із надходженням запасів на підприємство. Приклади відображення в обліку операцій із придбання запасів. Оцінка запасів на дату балансу. Облік та розподіл транспортно-заготівельних витрат. Облік вибуття запасів. Методи оцінки вибуття запасів. Відображення на рахунках

бухгалтерського обліку вибуття запасів. Приклади списання запасів. Переоцінка (уцінка) запасів та її відображення в обліку. Особливості обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів. Особливості обліку товарів. Інвентаризація запасів, порядок її здійснення та відображення в обліку її результатів. Втрати та нестачі матеріальних цінностей. Порядок обліку нестач та оприбуткування виявлених лишків. Облік розрахунків з відшкодування матеріальних збитків.

Розкриття інформації про запаси у фінансовій звітності та примітках до неї.

2.4. Облік витрат виробництва та випуску готової продукції.

Сутність та класифікація виробничих витрат. Підходи до визнання витрат. Загальна характеристика рахунків з обліку витрат діяльності. Облік виробничих витрат. Облік прямих та загальновиробничих витрат. Облік витрат від браку. Облік інших витрат виробництва. Зведений облік витрат і визначення собівартості готової продукції. Калькулювання собівартості готової продукції. Оцінка та облік готової продукції. Облік незавершеного виробництва. Облік реалізації готової продукції. Документальне оформлення випуску готової продукції (виконання робіт та надання послуг), її руху та вибуття.

Розкриття інформації про витрати діяльності у фінансовій звітності та примітках до неї.

Рекомендована література:

1. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 3-ге вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2008. – 926с.
2. Фінансовий облік: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Сук Л.К., Сук П.Л. — К., 2010. — 629 с.
3. Бабіч В.В., Сагова С. В. Фінансовий облік (облік активів): [навч. посіб.] – 2-ге вид. - К.: КНЕУ, 2007. – 288 с.
4. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навчально-практичний посібник / під ред. С.Ф.Голова. - Дніпропетровськ, ТОВ "Баланс-Клуб", 2009. - 832 с.
5. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит" вищих навчальних закладів / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – 9-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП „Рута”, 2010. - 931 с.
6. Велш Глен А., Шорт Деніел Г. Основи фінансового обліку / Пер. з англ. О. Мінін, О. Ткач. - К.: Основи, 2007. - 943 с.
7. Єрмак О.І. Фінансовий облік - 1 (облік активів) [навч. посіб.] / О.І. Єрмак.- К.: Вид. дім «Слово», 2008. – 376 с.
8. Шара Є.Ю. Фінансовий облік – 1: навч. посіб. / Є.Ю. Шара, О.О. Бідюк, Н.В. Гуріна, І.Є. Соколовська-Гонтаренко – К.: «Центр учбової літератури», 2012. – 408 с.